

מסורת הש"ס

(א) [לעיל לג.], (ב) כמות
לו. כל הסוגיא ע"ש, (ג) [ג'יל
ההיא], (ד) [נס איתא רב:
וכתי אלפס דהא איתא
רבא], (ה) [לקמן טו,
ו [ויקרא כב, ט] [שם].

גליון הש"ס

גב' והאמר רב עמיב. הא
מילתא כעין זה לקמן דף נח
ח"מ"ו וי"ב ס"א פ"ן ז'
(ט) תוס' ד"ה ג' ונת
ומשורת דשמיטת בה
זנות לגור: (י) "ה"א ע"פ
והי' אלא נראה לבי:
(יז) בא"י ומיהו קשה
לרי" בר אברהם כיון
דלא כמי:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אלא
וכי היתה (ולא היתה)
ח"מ"ו וי"ב ס"א פ"ן ז'
(ב) תוס' ד"ה ג' ונת
ומשורת דשמיטת בה
זנות לגור: (ג) "ה"א ע"פ
והי' אלא נראה לבי:
(ד) בא"י ומיהו קשה
לרי" בר אברהם כיון
דלא כמי:

מוסף רש"י

הגירות כו' צריכות
להמתין ג' חדשים.
ואף על פי שקטנה
אינה ממתנה, וזוהי
קטנה אטו גדולה (כתובות
יז). משמשת בבירור.
ונתמך מן האמר בעליה
והואת הרע (שם).
במטרה נפשית. וממנה
לה מן (שם). אלא
יצאת בשן ועין. שפחה
שימא לריוהי אף היתה
וילא למיח, מנה את עיה
דעה מעיקרא דמפיק
למרות דמטרה נפשית
למן מן לשמועה (שם)
כל דממילא. מיהו לית
לאידעויה מיהו מעיקרא
דמפיק לית מיהו מיהו ר'
יוסי (שם). מתהפכת.
שלא הרע ולא יקלט
והא אפילו במדי נמשך
מנו למעבד וטולן עשות
כן (שם). ואנהירנהו
לעיינין ממחנינהו.
ממשנתו היח' ראה
לדבריו והוא עיטע רה
(לקמן יז). אף על פי
שמורתה לבעלה. דמי
והא לא נתפסה אטרה,
הא נתפסה מותרת, פסולה
לכהונה. אם מת בעלה
לא נתפסה לכהן (שם).
הדרן עלך ארבעה אחין

תוס' חד מקבאי

אמר שמואל כולן צריכות
להמתין שלשה חדשים
חזן מגירות ומשורת
גדולה וקטנה בת משורת
בנות דנות בקטנה ולא
שכיח אבל קטנה וילא
בגט או במיתת הבעל
צריכה להמתין שלשה
חדשים ויצאה במיאון
אין צריכה להמתין ג'
חדשים ואף על גב
דמיתה אטרה כמותה
אינה צריכה להמתין
ג' חדשים דאשה מונה
מתהפכת כו' שלא תתערב
וק"ל ר' יהודה ר"י
הלכה כר"י הכא כיון
דקאי שמואל באנוסה
ומתרת כותיה ר' יהודה
מסתברא דחיה כותיה באה
וע"ג דאמרין בשליה פרק
אלמנה לכהן גדול (בבא
בבא) וי"ו וי"ו ר"י ר"י ר"י
מטרה נפשית בן זרע
ספק לא יזנה שפא נתהפכה
יפה אלא באנוסה ומתה
ליכא למימר אלא חד ספק
ולפיה האי טעמא
יצאה במיאון צריכה להמתין
ג' חדשים דאמר שמואל
דאמר כו' יוסי סבר לה
כוותיה בחדא ופלגי עליה
בחדא כו' וי"ו וי"ו ר"י ר"י
כוותיה בחדא בנות ומשורת
גדולה ופלגי עליה בחדא
בבא שמואל דלית להמתנה
לא לא כו' ויהוה ולא כו' ר"י
אלא כשמואל וזה שלא כדברי
הרב ז"ל ואלו לדידיה רבא
אלפס בנות הוא הלכה כר"א
כל מן הגמולא ליהניש אפי'
לשאלות ויהי' לנשי ישראל
דאשת ישראל שנתפסה
באנוסה א"ע"פ שמורתה
לבעלה פסולה לכהונה
אלא הי' ארוסה דבי נשייהו:

וגורו רבנן קטנה וכו'. וגבי
גירת קטנה לא גורו משום
דלא שכיחא: ומלל דהוא. בתמיה.
וכי מעשה כוה ארע זימי
חכמים והא שנים שקידשו
קמי ולא תני מעשה: אלא
כהוראת שעה היסה. (א) ולא
היתה ללא גורין זה מ"ט
חילוף לא גדולה. מדקמי
בהאי חוץ גדולה מכלל
לצרכות להמתין דקאמר
גדולות קמיירי: גירוס ומשורת
גדולה דשכיחא כו' וזו
לגזור. שימתינו כדי להצמין
בין זרע שזרע שלא בקדושה
לזרע שזרע בקדושה: הוא
דאמר כרבי יוסי. דלא גור
כדמפרש טעמא דאשה מונה
מתהפכת כדי שלא תתערב.
ומיהו בישראלית גור
שמואל ונות אטו נשואין
שמתערבת ולא סבר כר' יוסי
דלא גור כו' כדאמר לקמן
באנוסה ומפומה אכל
בגירות לא גזור ונות
שזכרית משום נשואין
דזכרית דאפילו גירות
נשואה כיון דדעתה לאיגיורי
מתהפכת נמי כדי להצמין
בין זרע קדושה לזרע שלא
בקדושה וממתיא מוך
כזהו ומוזמן לה: אלא יולאה
בין להשתחרר לא מיטרחא
ומזדכר לאחוי מוך כזהו:
אנוסה ומפומה. ישראלית
והרי אונס ממילא הוא ואין
לה מוך: מהפכה. ואף
יולאה בין דהיפוך קל
הוא לה ואין זו טורח מתהפכת
היא דכל אשה מונה אינה
רוצה להתעבר: כהנוס. ננות
כהנים: ישראלים לא. בתמיה.
הואיל ואשת כהן היא
אפילו בת ישראל נמי אסורה
לבעלה כהן: נשי כהנים.
אם צעליהן כהנים נפסלו
לכן לאשת כהן שנאסרה
אסורה לבעלה: נשי ישראלים
לא. בתמיה. וכי אם צעליהם
של אלו ישראלים מי לא
מפסלו נמי לכהונה שם
ימותו אלו לא ישאו לכהנים:
והאמר רב עמרם כו' ואנהירנהו
לעיינין ממחנינהו. כלומר
הביא לנו ראה ממחנינהו.
ואותה משנה לקמן דבה
על יצמנו. (דף טז). אשם
ישראל שנתפסה אף על פי
שזוטה נבעלה. מוהיא לא
נתפסה (במדבר ה) הא נתפסה
מותרת אפ"ה פסולה לכהונה
אם ימות בעלה: אם היו
כהנים ונשאו ואפילו נשואות
לישראל דלא מהני האי זנות
לאסרן לבעליהן: נפסלו
מסורמה דבי נשייהו. שם
ימות צעלה חרע אף לה אינה
שזה אל צית אציה כעוניה
דפסלי

וגורו רבנן קטנה משום גדולה
ומי גורין קטנה משום גדולה
והתנן (א) אם היו קטנות
שאינן ראויות לילד מחזירין
אותן מיד אמר רב גידל אמר
רב הוראת שעה היתה מכלל
דהואי אלא כהוראת שעה
היתה וחילוף לא שכיח לישנא
אחרינא אמרי לה אמר שמואל
כולן צריכות להמתין שלשה
חדשים חוץ מגירות ומשורת
גדולה [אבל] קטנה בת ישראל
אינה צריכה להמתין ג' חדשים
במאי אי במיאון האמרה שמואל
דהיא זימנא אי בנגט הא קאמר
שמואל דבעיא דאמר שמואל
מיאנה בו אינה צריכה להמתין
שלשה חדשים נתן לה גמ
צריכה להמתין שלשה חדשים
אלא בזנות ונות בקטנה לא
שכיח גירות ומשורת דשכיח
בהו ונות ליגזור הוא דאמר
כרבי יוסי דתניא (ב) הגירות והשבוי
והשפחה שנפרו ושנתגירו
ושנשתחררו צריכות להמתין
ג' חדשים דברי רבי יהודה
רבי יוסי מתיר ליארם ולינשא
מיד אמר רבה מ"ט דרבי יוסי
קסבר אשה מונה משמשת
במוך כדי שלא תתערב א"ל
אבי בשלמא גירות כיון
דדעתה לאיגיורי מנמרה
נפשה כדי להבחין בין זרע
שזרע בקדושה ובין זרע שזרע
שלא בקדושה שבויה ושפחה
נמי דשמעי ממרייה ומנמרי
נפשייהו אלא יוצאת בשן ועין
היכי משבחת לה וכי תימא
כל דממילא מודה ר' יוסי (ג)
והתנן אנוסה ומפומה צריכה
להמתין ג' חדשים דברי ר' יהודה
רבי יוסי מתיר ליארם ולינשא
מיד אלא אמר (ד) אבי אשה
מונה מתהפכת שלא תתערב
ואידך חיישינן שמא לא נתהפכה
יפה יפה: ואם היו כהנות
כו': כהנות אין ישראלית לא
אימא אלו היו נשי כהנים
נשי ישראלים לא (ה) והאמר
ר' רב עמרם הא מילתא אמר
לן רב ששת (ו) ואנהירנהו
לעיינין ממתניתין דאשת
ישראל שנאנסה אף על פי
שזוטה נבעלה. מוהיא לא
נתפסה (במדבר ה) הא נתפסה
מותרת אפ"ה פסולה לכהונה
אם ימות בעלה: אם היו
כהנים ונשאו ואפילו נשואות
לישראל דלא מהני האי זנות
לאסרן לבעליהן: נפסלו
מסורמה דבי נשייהו. שם
ימות צעלה חרע אף לה אינה
שזה אל צית אציה כעוניה
דפסלי

הדרן עלך ארבעה אחין

לה האי זנות כדתיא לקמן
באלמנה לכהן גדול (דף טז). כהנת
לויה ישראלית שצא עליה גר
עמוני כו' ויליף טעמא מוצת
כהן כי תהיה לאיש זר) כיון
שנבעלה לפסול לה פסלה
וע"ג דמוטבין ואימא נבעלה
לפסול חייבי כריתות ומשינן
כי תהיה כתיב הנך דלית זהו
הייה אלמא זנות דחייבי
כריתות לא פסיל מאכילת
תרומה הא דר מיימנא
התם קרא אחרינא כי תהיה
אלמנה וגרושה למעוטי
כותי ועבד שאין לו אלמנות
וגירושין זה ומההוא קרא
נמי נפקא לן חייבי כריתות
דהא אין לו אלמנות וגירושין
זה ומעיקרא פרכינן הכי
ואימא חייבי כריתות ולא
חייבי לאין:

הדרן עלך ארבעה אחין

גבי בועל א"ע"ג דלא כתיב
זיה לא נתפסה יש לחלק
בין אונס לרצון כדאשת
ישראל דכדכר הוא דלא
נאסרה על הבעול אלא כשנאסרה
על הבעול אין פסולה וזוהי
למורה מקרא דבת כהן
אלא שמה מטעם דכלליה
קרא צהדי חללה למורה
כמו חללה ובפרק החולין
(לקמן דף מד: ד"ה הא) כתב
ר"י משה: הדרן עלך ארבעה אחין

ארבעה אחין פרק שלישי יבמות לה.

חוץ מגירות ושפחה
משוחררת גדולה. והא דתיא
בהחולין (לקמן דף נב.) לפיכך
גר וגירות רכינן להמתין
שלשה חדשים כו' יהודה
אמאי דחייש שמא לא נתהפכה
יפה יפה א"י אפילו כרבי יוסי
וה"ק לפיכך גר וגירות רכינן
להמתין אס ידוע שנבעלה
ולא נתהפכה ועוד אריזי
דיש לחלק ללא מיטרחא
נפשה כלל כשמתגירת
עם בעלה כיון שכל זרע
מאותו איש ואין חוששת
להצמין בין זרע שזרע
שזרע מזרע זרע: בקדושה
לשלא מרע בקדושה: (א)
גירות ומשורת דשכיחא (ב)
לגזור. פירוש לגזור שיהיו
צריכות להמתין ולא לגזור
אטו בת ישראל קאמר
דמהא לא הוה משני מיהו:
אשה מונה מתהפכת. וכן
גירות ומשורת כיון דדעתה
לאיגיורי אכל יולאה בין
ועין מודה זה רבי יוסי:
כהנות אין ישראלית לא.
ובכמות (דף נב.) גבי הא
דמתן וזכרית דלמינתין
למדינתין לא דייק הכי
אלא דוקא הכא משום כדי משני
אימא נשי כהנים אית ליה
פירכא אחריני נשי כהנים
אין נשי ישראלים לא: א"ע"פ
שמותרת אבע"ה פסולה
לכהונה. פי' כקונ' טעמא
דשמעין משום ונת כהן כי
תהיה לאיש זר ולרי" נראה
דבנת איש כהן על שמינן
אשת איש וכל חייבי כריתות
הנאסרות ע"י קדושין משום
דלא היו זר אלא מעיקרא
והכי משמע כזהו על יצמנו
(לקמן דף טז): דקאמר
רבה אשת כהן שנאנסה וזוהי
עליה לוקה משום זונה ומשום
זוממא ואי בנת כהן כי תהיה
לאיש זר שמינן נמי אשת איש
א"כ יאה לוקה נמי מהאי קרא
דלכהונה נמי אסורות
מק"ו דלקמן צפיק אלמנה (דף
סז: ושם) דלא חשיב לה
התם אזהרה מן הדין אלא
גילוי מלתא בעלמא הוא
וה"ו משמע כן קת מדקאמר
אף על פי שמתרת לבעלה
פסולה לכהונה ואי פסולה
מקרא דבת כהן פשיטא
דאין לחלק בין אונס לרצון
ואי היא גופה אחא לאשמועין
דשייך קרא דבת כהן חייבי
כריתות דע"י קדושין כיון
דשייך זהו ממזרות א"ע"ג
דלא היו זר אלא מעיקרא
אם כן לישמעין הכי כדתיא
וממילא ידענו דלא שייך
בהאי קרא לפלוגי בין אונס
לרצון כדאשת איש טפי
מנשאר פסולי כהונה אלא
(א) לרי" נראה דפסולה מן
הכהונה מטעם טומאה
זוהי כדאמר כזהו על יצמנו
(לקמן דף טז):

וגורו רבנן קטנה משום גדולה
ומי גורין קטנה משום גדולה
והתנן (א) אם היו קטנות
שאינן ראויות לילד מחזירין
אותן מיד אמר רב גידל אמר
רב הוראת שעה היתה מכלל
דהואי אלא כהוראת שעה
היתה וחילוף לא שכיח לישנא
אחרינא אמרי לה אמר שמואל
כולן צריכות להמתין שלשה
חדשים חוץ מגירות ומשורת
גדולה [אבל] קטנה בת ישראל
אינה צריכה להמתין ג' חדשים
במאי אי במיאון האמרה שמואל
דהיא זימנא אי בנגט הא קאמר
שמואל דבעיא דאמר שמואל
מיאנה בו אינה צריכה להמתין
שלשה חדשים נתן לה גמ
צריכה להמתין שלשה חדשים
אלא בזנות ונות בקטנה לא
שכיח גירות ומשורת דשכיח
בהו ונות ליגזור הוא דאמר
כרבי יוסי דתניא (ב) הגירות והשבוי
והשפחה שנפרו ושנתגירו
ושנשתחררו צריכות להמתין
ג' חדשים דברי רבי יהודה
רבי יוסי מתיר ליארם ולינשא
מיד אמר רבה מ"ט דרבי יוסי
קסבר אשה מונה משמשת
במוך כדי שלא תתערב א"ל
אבי בשלמא גירות כיון
דדעתה לאיגיורי מנמרה
נפשה כדי להבחין בין זרע
שזרע בקדושה ובין זרע שזרע
שלא בקדושה שבויה ושפחה
נמי דשמעי ממרייה ומנמרי
נפשייהו אלא יוצאת בשן ועין
היכי משבחת לה וכי תימא
כל דממילא מודה ר' יוסי (ג)
והתנן אנוסה ומפומה צריכה
להמתין ג' חדשים דברי ר' יהודה
רבי יוסי מתיר ליארם ולינשא
מיד אלא אמר (ד) אבי אשה
מונה מתהפכת שלא תתערב
ואידך חיישינן שמא לא נתהפכה
יפה יפה: ואם היו כהנות
כו': כהנות אין ישראלית לא
אימא אלו היו נשי כהנים
נשי ישראלים לא (ה) והאמר
ר' רב עמרם הא מילתא אמר
לן רב ששת (ו) ואנהירנהו
לעיינין ממתניתין דאשת
ישראל שנאנסה אף על פי
שזוטה נבעלה. מוהיא לא
נתפסה (במדבר ה) הא נתפסה
מותרת אפ"ה פסולה לכהונה
אם ימות בעלה: אם היו
כהנים ונשאו ואפילו נשואות
לישראל דלא מהני האי זנות
לאסרן לבעליהן: נפסלו
מסורמה דבי נשייהו. שם
ימות צעלה חרע אף לה אינה
שזה אל צית אציה כעוניה
דפסלי

הדרן עלך ארבעה אחין

לה האי זנות כדתיא לקמן
באלמנה לכהן גדול (דף טז). כהנת
לויה ישראלית שצא עליה גר
עמוני כו' ויליף טעמא מוצת
כהן כי תהיה לאיש זר) כיון
שנבעלה לפסול לה פסלה
וע"ג דמוטבין ואימא נבעלה
לפסול חייבי כריתות ומשינן
כי תהיה כתיב הנך דלית זהו
הייה אלמא זנות דחייבי
כריתות לא פסיל מאכילת
תרומה הא דר מיימנא
התם קרא אחרינא כי תהיה
אלמנה וגרושה למעוטי
כותי ועבד שאין לו אלמנות
וגירושין זה ומההוא קרא
נמי נפקא לן חייבי כריתות
דהא אין לו אלמנות וגירושין
זה ומעיקרא פרכינן הכי
ואימא חייבי כריתות ולא
חייבי לאין:

הדרן עלך ארבעה אחין

גבי בועל א"ע"ג דלא כתיב
זיה לא נתפסה יש לחלק
בין אונס לרצון כדאשת
ישראל דכדכר הוא דלא
נאסרה על הבעול אלא כשנאסרה
על הבעול אין פסולה וזוהי
למורה מקרא דבת כהן
אלא שמה מטעם דכלליה
קרא צהדי חללה למורה
כמו חללה ובפרק החולין
(לקמן דף מד: ד"ה הא) כתב
ר"י משה: הדרן עלך ארבעה אחין

דמתין תלמודא דוהי מתהפכת
היא שלח תתעב ואין טורח
גדול כדבר: א"ע"פ שמורת
לבעלה לכהונה דמי (ויקרא
כד י) ונת איש כהן כי תהיה
לאיש זר כיון שנבעלה
לפסול לה פסלה. וא"ע"פ
דלמתיין לקמן (סז:). ואימא
חייבי כריתות אמר קרא כי
תהיה כתיב הנך דלית זהו
הייה אלמא זנות דחייבי
כריתות לא פסיל מאכילת
תרומה הא דר מיימנא
התם קרא אחרינא כי תהיה
אלמנה וגרושה למעוטי
כותי ועבד שאין לו אלמנות
וגירושין זה ומההוא קרא
נמי נפקא לן חייבי כריתות
דהא אין לו אלמנות וגירושין
זה ומעיקרא פרכינן הכי
ואימא חייבי כריתות ולא
חייבי לאין:

לשאלות ויהי' לנשי ישראל
דאשת ישראל שנתפסה
באנוסה א"ע"פ שמורתה
לבעלה פסולה לכהונה
אלא הי' ארוסה דבי נשייהו:

עין משפט
גר מצוה

ג א מ"י פ"ח מהל'
גירושין הל"ג סמג
ע"ש ג' טו"ש ע"ה ע"ש
ג ט"פ ח:
ג ד ב"מ שם הלכה כ'
טו"ש ע"ה ע"ש
ט"פ ח:
גה ג מ"י שם הלכה כ'
טו"ש ע"ש ט"פ ח:
גו ד מ"י פ"ח מהלכות
אסורי ביאה הלכה ז'
סמג לאין קבא טו"ש ע"
ה"ר ע"ש ס"ו ט"פ ח:
גז ה מ"י פ"ח מהלכות
תרומות הל' ו הל' י':

תוספות ישנים

אבל קטנה בת ישראל אינה
צריכה להמתין פ"ה
מדקאמר חוץ מגירות
ומשורת גדולה משמע
דהאי דקאמר דבת ישראל
צריכה להמתין מיירי
בגדולה (מכלל) אבל קטנה
אינה צריכה להמתין ולא
היחא דלמא ה"ק וטולן
צריכות להמתין אפילו
חזן מגירות ומשורת
גדולה ואף גדולה אינה
צריכה להמתין י"ל דהי'
הי"ל למימר אף גדולה אי'
היה מיירי קודם לכן
בקטנה אי' משפח הרי"ם
דקולה מלתא דמפלה היא
ואיכו נמי קאמר ואיל
טעמא בת ישראל אי'
להמתין משום דסבר לה
כר' יוסי. ולא היו מכל
כר' יוסי דאי סבר לה כר'
יוסי היי' אסור הגדולה
בנות קאמר לצריכה
להמתין הא רבי יוסי מתיר
לקמן באנוסה ומפומה מיד
דלא שכיחא אפילו נשואות
מיהו ונות אטו נשואין
שמתערבת ולא סבר כר' יוסי
דלא גור כו' כדאמר לקמן
באנוסה ומפומה צריכה
להמתין ג' חדשים דברי ר' יהודה
רבי יוסי מתיר ליארם ולינשא
מיד אמר רבה מ"ט דרבי יוסי
קסבר אשה מונה משמשת
במוך כדי שלא תתערב א"ל
אבי בשלמא גירות כיון
דדעתה לאיגיורי מנמרה
נפשה כדי להבחין בין זרע
שזרע בקדושה ובין זרע שזרע
שלא בקדושה שבויה ושפחה
נמי דשמעי ממרייה ומנמרי
נפשייהו אלא יוצאת בשן ועין
היכי משבחת לה וכי תימא
כל דממילא מודה ר' יוסי (ג)
והתנן אנוסה ומפומה צריכה
להמתין ג' חדשים דברי ר' יהודה
רבי יוסי מתיר ליארם ולינשא
מיד אלא אמר (ד) אבי אשה
מונה מתהפכת שלא תתערב
ואידך חיישינן שמא לא נתהפכה
יפה יפה: ואם היו כהנות
כו': כהנות אין ישראלית לא
אימא אלו היו נשי כהנים
נשי ישראלים לא (ה) והאמר
ר' רב עמרם הא מילתא אמר
לן רב ששת (ו) ואנהירנהו
לעיינין ממתניתין דאשת
ישראל שנאנסה אף על פי
שזוטה נבעלה. מוהיא לא
נתפסה (במדבר ה) הא נתפסה
מותרת אפ"ה פסולה לכהונה
אם ימות בעלה: אם היו
כהנים ונשאו ואפילו נשואות
לישראל דלא מהני האי זנות
לאסרן לבעליהן: נפסלו
מסורמה דבי נשייהו. שם
ימות צעלה חרע אף לה אינה
שזה אל צית אציה כעוניה
דפסלי

דמתין תלמודא דוהי מתהפכת
היא שלח תתעב ואין טורח
גדול כדבר: א"ע"פ שמורת
לבעלה לכהונה דמי (ויקרא
כד י) ונת איש כהן כי תהיה
לאיש זר כיון שנבעלה
לפסול לה פסלה. וא"ע"פ
דלמתיין לקמן (סז:). ואימא
חייבי כריתות אמר קרא כי
תהיה כתיב הנך דלית זהו
הייה אלמא זנות דחייבי
כריתות לא פסיל מאכילת
תרומה הא דר מיימנא
התם קרא אחרינא כי תהיה
אלמנה וגרושה למעוטי
כותי ועבד שאין לו אלמנות
וגירושין זה ומההוא קרא
נמי נפקא לן חייבי כריתות
דהא אין לו אלמנות וגירושין
זה ומעיקרא פרכינן הכי
ואימא חייבי כריתות ולא
חייבי לאין:

לשאלות ויהי' לנשי ישראל
דאשת ישראל שנתפסה
באנוסה א"ע"פ שמורתה
לבעלה פסולה לכהונה
אלא הי' ארוסה דבי נשייהו: